# საქართველოს რესპუბლიკა

საკვირაო გამოცემა

 კვირა, 12 თებერვარი, 1997 წელი. № 8 (2381)

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. ფასი 40 თეთრი. თბილისის გარეთ 45 თეთრი.


## გილოცავთ!

 კვირაფასო მკითხველებო!

უკვე 6 წელია „საქართველოს რესპუბლიკა“ თქვენი ნებათა და სურვილთან ერთად თქვენს ოჯახებში.

ცხრაში 5 დღე უნაადგილო ფეიფერდები ერთანეთს გაჩენია და მკითხველი. ერთად გადავიგანეთ ოში, ნარეკვა, ეროანეთ.

ფლესაც გეგრილეველენ ეფ-ბეგერი ქეფეის საგანალიბაციასათვის, ეროანეთს ფლესი ბეგენი საკვირაო გამოშეეეეა.

ეილოცავთ! თე არა თქენ, მაშ, ვის უნდა მიეილოცოთ ეს სიახლე?!

# ვინ მოდის მანდ მომავლიდან?

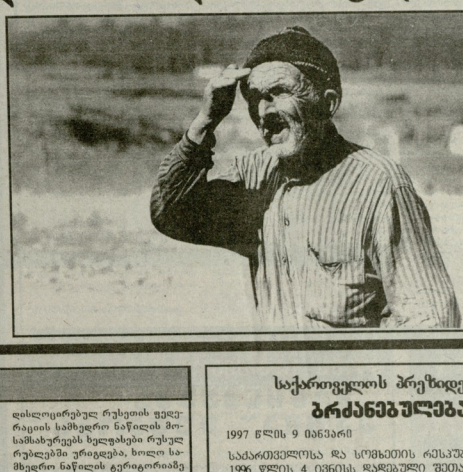

— ვინა ხარ და რა მოგაქვს? — შეეკლისთვის გამმაგებული ეს ტრადიციული მეკითხეა, თანდათან იკეკეთება ათასწლეულია გასაკვირვებ მდგომი კაცობრობის წინაშე.

— ვინ მოდის და რა მოგაქვს? — კითხულობს დაღლილი და დაბერებული ჩვენი საუკუნე.

ეერაკენ უპასუხებს ფლეს ამ კითხვას, და თუ მანდ გაბეკდა, იტყვის — მეკლი!

რადგან დასაბამიდან იმეფლთ ოწყებოდა და მთავრდებოდა დასაწყები. რადგან ცხოვრება, იქნე, სხვა არაფერი იმეფლ ეს მეკი.

მიდის თათბა, რომელსაც საკეთარი მხრებით უნდიდა მეოიე საუკუნე, თავისი ჭირითა და ლხინით, დაბარებათა დიხამხოვე თავისი სერკეი მაინე გაუკანია, ალოცები გამოუეკანია თავისი.

უარი უოქვამს მოედნების მგლებთან ცხოერებაზე (მარანა ეკეტეკეა), სულთ დაგაე მდიდრეს არ შეკკეერია, ისე უცხოერია.

ფკას ნაკაფე კაეი, მშრომელი — ნუ ეეხამეშებთ მოგიერო ფარლალალასავთ ეს სიტეკეა — მშრომელი, თვალსა სკრის ბერიკაეს დილის მზე და არ ჩანს მზის სხეეკები, ვინ მოდის მომავლიდან.

ვინ მოდის?

ჯერ მხოლოდ ის ეიეთ, რომ ახალი ეკეკეოეა მოეეიდა.

მალე ახალ ათასწლეულს ავითვლით, და ეს თათბა ისეთი კეერკეეია, იქითაც გადაბბიჯეს. მაინე — ვინ მოდის მანდ მომავლიდან?

**ბრმაზ სანდალიძე.**

ბუსიკ კეგერაშვილის ფოტო.

## ხელისუფლება

11 იანვარს საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის თავმჯდომარეობით გამართა ეროვნული უშიშროების საბჭოს სხდომა.

უშიშროების საბჭოს წევრებმა ისაუბეს საშალისაარა რაოონებში ლარის მოქმედების მესახეს. აღნიშნა, რომ ლარის, როგორც ეროვნული საგადასახადო წესის ჩვენი ქვეყნის ნაგოსთან თანამშრომლობის ინდივიდუალური პროგრამის შესახებ.

განხილეს აგრეთვე საკითხები საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს გეერთიანებული სამხედრო ავადმყოფის პირველ გამოშეებასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის დებულებისა და სამინისტროს ფინანსურ-ეკონომიკურ საკითხებზე.

# ეროვნული უშიშროების საბჭოს სხდომა

მსგელო სამუალეთის პოზიცია ბყარია, რაც ინფლაციის დაბალ დონეზა და ქვეყანაში ფასების სტაბილურობას ეკანაარობებს, ოლოეეს ამ რეფორმებში, სადაც რეკეთის ჯარის ნაწილებია დისლოცირებული, გარკვეული პრობლემები ჯერ კიდევ არსებობს. გადაწყდა, რომ ამ საკითხს უალოეს მომავალში მიეძღვნება რესპუბლიკური თათბირი.

საბჭოს წევრებმა მოისმინეს ინფორმაცია 1993 წლის აპრილ-ივნისში საქართველოს რესპუბლიკის პერპოოლუქტების კორპორაციის მიერ რუსეთის ფეედერაციის, მოსკოვის საერთაშორისო საგენერო ცენტრიან მიწოდებული ხორცისა ნაწილობრივი დაფარვის შესახებ.

სხდომაზე განხილეს საკითხები სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ საქართველოს კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებული ნორმატიული დოკუმენტაციისა და მიმდინარე პარგამენტის დებულებისა და სტრუქტურის თათბაზე.

სხდომა დახურულ კარს მიღმა მიმდინარეობდა.

* * *

ეროვნული უშიშროების საბჭოს ამავე სხდომაზე სხვა საკითხებთან ერთად განხილეს სამხედროსარა რაიონებში ლარის, როგორც ერთადერთი საგადამხდელო საშუალების, მოქმედების საკითხი.

აღინიშნა, რომ მოგიერო სამხედროსარა რაიონში აღგილი აქვს უცხოური ვალუტის მიმოქცევის ფაქტებს. კერძოდ, წითელი ხიდის მიდამპარე ტერფორიაზე, სადამხლოა და სხვა აროარეგანიზებულად მოწყობილ ბაზრობებზე, ასევე ბენზინგასამართი სადგურებში. ყაზბეკის რაიონის სასაკო-გამმეეე ეეტქვანთ, დაბა ყაზბეგში განლაგებულ სავაჭრო ჯიხურებში და სავაჭრო ცენტრ „დარიალში“ დაფიქსირებულია რუბლით ვაჭრობის ფაქტები.

პრობლემებია ასალქალაქის და ნინოწმინდის რაიონებში, სადაც დისლოცირებულ რუსეთის ფეედერაციის სამხედრო ნაწილის მოსასახურეებს ხელფასები რუსულ რუბლებში ეჩიგდება, ხოლო სამხედრო ნაწილის ტერფორიაზე განლაგებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი ქარხნები ბიჯიტების სახარეგანლოდ გადასახადს არ იხდიან.

საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ დაავალა შესაბამის ეტნერალურ და ადგილობრივ სტრუქტურებს გააანალიზონ თავიანთი საქმიანობა და მეშმთ ალნიშნული ფაქტების ალმოსახურეულად მიიღონ გადამჭრელი ზომები. ეროვნულ ბანკს, ფინანსთა და სხვა სამინისტროებს მიეეთთ მითითება გააკრძალონ და დაიჩქარონ მოლაპარაკება რუსეთის ფეედერაციის მხარეთთან, რათა საქართველოში დისლოცირებული სამხედრო ნაწილების მოსამსახურეებმა ანაშდაკერება ქარხულ ეროვნულ ვალუტაში მიიღონ.

საქართველოს პრეზიდენტის პრესსამსახური-საინფორმ.

## საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება

1997 წლის 9 იანვარი ქ. თბილისი

### საქართველოსა და სომხეთის რესპუბლიკას შორის 1996 წლის 4 ივნისს დადებული შეთანხმებისა და ხელშეკრულებების დადასტურებისა და კანონი შესახებ

1. საქართველოსა და სომხეთის რესპუბლიკას შორის 1996 წლის 4 ივნისს დადებული შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების ძალაში შესვლის მიზნით დადგინდეს:

ა) ხელშეკრულება საქართველოსა და სომხეთის რესპუბლიკას შორის სამოქალაქო სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი ურთიერთდამხმარეობის შესახებ;

ბ) შეთანხმება საქართველოს მთავრობასა და სომხეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის ინვესტიციების წახალისებისა და ურთიერთდაცვის შესახებ;

გ) შეთანხმება საქართველოს მთავრობასა და სომხეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის საფინანსო-სამრეწველო ჯგუფების შექმნის ძირითადი პრინციპების შესახებ.

2. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ (ი. მენადარიშვილი):

ა) აცნობის საქართველოს პარლამენტს საქართველოსა და სომხეთის რესპუბლიკას შორის 1996 წლის 4 ივნისის შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების დადება;

ბ) შეაგზავნინოს სომხეთის რესპუბლიკის მთავრობას ამ ბრძანებულების პირველ პუნქტში აღნიშნული შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების ძალაში შესვლისათვის აუცილებელი საქართველოს მიდამხელმწიფოებრივი მოთხოვნების შესრულება.

**ე. შევარდნაძე.**

## უკანასკნელ საათს

ᲒᲘᲚᲐᲕᲘᲡ. ბორის ელცინმა, რომელიც კლინკერ საავადმყოფოში წევს, რამდენჯერმე მოიკეთა. პრეზიდენტის პრეს-სამსახურის ცნობის თანახმად, „მდგომარეობა საგანგლური გახდა, გიგანარდა ავადმყოფის ეკგეკეობა“.

ᲑᲝᲡᲜᲘᲐ. ბენნეთში მოიგაეეეს სასუელიერო პარი — მაძა ეფეთმეეე. უკვე დადგენილია გამგაეეეეეთა მანქანის ნომერი. ბენნები განსაკუთრებით აღაშფოთა იმან, რომ სასუელიერო პარს თავს დგისხნენ მაკმადიანთა მშვიდობისა და თანხმობის დღესასწაულის — რამაზანის დაწყების პირველ დღეს.

ᲡᲚᲝᲕᲔᲜᲘᲐ. სერიოზული შეგაკეეა მოხდა ფეიზისკარანგების და პოლეეეელების შორის, რომლებიც პარლამენტს იყოდნენ. ორივე მხარეს არიან დამშეეეეული.

ᲡᲠᲑᲔᲗᲘ. ტრაქტორეეა საპრაგესტაგო გამოსეკეეეა, სიგეეეეი უკვე აღარ ეშორებილეეა ხელისუფალთა კიენტროლს. მოსახლეობის უმეაოფოდ გამოიწვეია ახალები შრომის ეანონმა, რომელიე დამეერეკეეეეეს ნებას ამლეკეს დაითხოვონ მუშები თავიანთი მეხეედულებისამებრ.

ᲐᲜᲐᲠᲘᲐ. თურქეთი ამშ-საკან ყიდულობს „ᲚᲐ-72“ რაკეტებს ამის პასუხად, რომ ეკიპრიოსმა რუსეთისაგან შეიძინა „ᲚᲐ-300“ რაკეტები. თანსუ ჩილერის თქმით, „თურქეთი არაფერზე არ დაიხეკს უკან და, თუ საჭირო გახდა, შეიძლება დაარტყას ეიდეკ კეეპროსს“.

## სადისკუსიო კლუბი „პრესა“

# მე ჯავახეთს რა მინდოდა

ყველანი ბავშვობიდან მოვდევართო, სენტ-ეგზუპერიმი ბრძანა.

უფროს მეტიც: დიდობაშიც ცოტ-ცოტა ბავშვური რაღაც ბავშვური.

მაგალითად, — სიჯიუტე: თავი ძმარილი მაქვსიც, რომ თავის სამართლებელი თითქოს არაფერი გაქვს.

გაზეთ „ალიას“ წლევანდელ მე-2 ნომერში გამოქვეყნებულმა წერილმა „ჯავახეთის სოფლებში რეფერენდუმის ჩატარებაზე ამ კამრეჯში“, რა დასამალია და, ალბელი დღევანდელი ჩვენ ყველაზე დიდი ქარია — სეპარატიზმის ქაფდმითი ისე დიდე დაზაფრული ქვითელი.

რითა ა.ზაზაგადოებრიობა დაგვეკვალინებინა, რომ ჯავახეთში ისე არ წვიმს, როგორც ზოგიერთ გაზეთში ქუხს, 10 იანვრის ნომერში დაბეჭდილი მზია გელეხავის წერილი „ფრთხილად მოვეკიდოთ ეროვნებათაშორის ურთიერთობებს“.

ეფრნალისტი მზია გელეხავი, რომელიც ამ ცოტა ხანს წინათ იყო ჯავახეთში და რეპორტაჟების ციკლიც გამოაქვეყნა, უკასუხებს „ალიისეულ“ მთავარ „სენსაციას“ — „იქაური სომხური დისაპორა რეფერენდუმის ჩატარებას მთელი სერიოზულობით აპირებს. მოთხოვნა ასეთია — ცალკე საბარეო სტრუქტურის შექმნა ახალქალაქსა და ნინოწმინდაში“.

ქალბატონი მზია წერს, რომ დღეს სამრეთი საქართველოს სინამდვილის ასე წარმოჩენა არაწორია და საზოგადოებრიობა შეცდომაში შეაყავს, რომ სომხური ორგანიზაცია „ჯავახეთ (რომელიც მართლაც ყყენტს ცალკე სამხარეო სტრუქტურის შექმნის საკითხს და თვით „ალიას“ ავტორის აღიარებენ, „საშუალო სიძლიერის, თუმცა ორგანიზაციულად დაფუძნულია“), სუფლაკ არის მთელი „სომხური დიასპორა“, რომ რეგიონის მოსახლეობა საქართველოს ხელისუფლების მიმართ არა მარტო ლოიალურად არის განწყობილი, არამედ მისი იმედიც აქვს.

ეჭვი გვერწმენს, რომ კოლეგა „ალიადან“, რომელიც ჯავახეთში არც ყოფილა, საქმეში გარკვეული ეკიცის პოზიციას „ეჭიქს“, თავის წონასა და ბნიშვნელობას რომ გაუსვამს ხაზით, ნინანსარეშეგულელურად დაწერა მზია გელეხავამ.

ეფრნალისტი მზია გელეხავი, რომელიც ამ ცოტა ხანს წინათ იყო ჯავახეთში და რეპორტაჟების ციკლიც გამოაქვეყნა, უპასუხებს „ალიისეულ“ მთავარ „სენსაციას“ — „იქაური სომხური დიასპორა რეფერენდუმის ჩატარებას მთელი სერიოზულობით აპირებს.

„ალია“ — „ალიარებენ, ქალბატონ მზიას ეთანხმებითო, რომ მუდლიკაციის ბატონი ჯავახეთში მართლაც არ ყოფილაო, თუმცა დასძენს, რომ იქ მოსაიარელ ზოგიერთი ჩინოვნიკის მსგავსად სარწმუნო ინფორმაციების მიმქმალეს ნამდვილად არ აპირებს.

ძვირფასო კოლეგებო, თუ ეფრნალისტი ჯავახეთში არ ყოფილა და ისე გემოძღვრეგა ეს ირსებული ვითარებაზე, მაშინ... მაშინ სად ვეძებოთ გაფერნილი ბუზები?

თქვენ მიხვდით, რომ ლუარსამ თაოქარიძის ლოგიკაზე მიგანიშნებთ.

„სარწმუნო ინფორმაციაა“ სწორედ ადგილზე უნდა მოიპოვო, როგორც ეს გააკეთა მზია გელეხავამ, როცა თავის რეპორტაჟებში არც „ჯავახეთის“ ჩალერი დატოვა უფუროდ ალიარა და არც სხვა მნვავე მოვლენებს აუარა ვეფერი.

... თუ იმ მატა ხარისაც გაგვიცნობთ, რომელსაც ასე ენდო-ბით, მადლობელი დაგრჩებით.

„საქართველოს რესპუბლიკა“.

## აფხაზეთი - ტკივილი ჩვენი

# ხელებს საჯაზეთშრეს

ბაგეთ „ოურქეფ“ „ბიბლიოთეკელელ ნეგატიო ობიექტურ ინფორმაციებ“ ... ერთ „ეგუეუბაა“ თავი და თავისი ეუბლიკეთის სათაურშეგე ბეეშეელი „ჭეშმარიტეგეა“, თურმე „აფხაზეთი თურქეთის პრობლემაა“. თავს ვაღდებულად ვრაცხ ამ უკბილო პასკვილს რამენაგნე ასაადი ეუსასუხო, თუმც აეგორის აპრილოეკი ეუსაუსრნა, მე, ერთიეერთი აფხაზი, მხლი ინფორეეგეა არანაირ სურეველს არ მიჩენს.

უმეტესსს ფრიოდან ქარიფეეე

# ...ოზგათრა?

...ა ...ელ...ებად ...ეს...ა ...ენ...ა ...ენ...ა ...ენ

# ეთილ ჯოზეფ ბრაბა და საგარეო პოლიტიკა

## ჯეიმს ბეიკერი

ჩემს ყველაზე დიდ ცნობისმოყვარეობას ინეკეიდი ჭორი, რომელიც შევარდნაძეს ეხებოდა. ბევრი ვრცობდა, რომ სამშაო სორთულეებს გამო ეროვანი რიგელუს შევარდნაძეთ შეეცლიდა. ბოგი ფიქრობდა, რომ ეორბაზოეი შევარდნაძეს პარკიის ბენეფიციურ მდიენად დანიშნავდა. ორივე შემთხვეევაში ეორბაზოეის მიმართ იქნებოდა რეფორმებისადმი მისი ეროგულების ხაზგასმა, რასაც დაამტკიეებდა პოლიგბიუროს ორი ყველაზე რეფორმისეი წევრიდან ერთ-ერთის მთავარ სამნაო თანამდებობაზე დანიშვნა. (მეორე ცნობილი რეფორმაგორი იყო ალექსანდრე ია.ოოლეეეი). ამ დროისათეის ჩემი დამოკიდებულება ამბიეველ ნგარი იყო. ეგრძნობდი, რომ შევარდნაძე და მე კარგი საკრაი ავიეეთ. რეგროსპექტიეაში ჩემთეის სასაამენო იყო, რომ შევარდნაძე თავის აფეიტე ეგრრა — თუმცა სამნაო პორტფელეთ მას ყველაზე ეუეძანაილ შეეძლო გორბაჩოეის ვიწრო პოლიგიკეური ინტერესების ეკმაყოფილება. (მოგდანეინთ ეორბაზოემა შევარდნაძეს შესთავაზა ეიეე-პრეზიდენტობა, რაზეეე შევარდნაძე უარი გაბაესაა. მან ამის შესახებ კინფიდენციალურად მითხრა, ალნიშნა რა, რომ ამსა მეშობაა საგარო პოლიგიკაში უფრო მეიგიანი).

ეიეოდა, რომ შეკარნაძე მუხეეერაზე სამნაო საქმეებით დაგვირთეო მოლიოდა. მაგრამ არ შემეძლო მეწონასწორმეეგეეეა, თუ როგორი მეკურმეეგეეეებთთ და გრძნობთ შეძლებდა იგი თავისი პრობლეემების ახსნას.

ჩვენ ბეეხდეთ 29 ივლისს, მაგალ, ნასამხეეეს. მას შემდეგ, რაც ერთმანეთი მოეკითხეთ, დავაპირე საკეეე შემდგომ შეეეერაზე ჩამოშეგდეი: ეფიქრობდი, რომ შევარდნაძე უფრო ლაღად ეგრძნობდა თავს, თავიდანეე რომ სეეოდნდა, რომ მე მოუთმინდეთ ეკლილი ბინოსგრთა მოშლეეენ შეხვედრას სრული შემადგენლეობით. თუმცა, მარგარეტ გიგუალეერმა შემოგვთავაზა, დავგვერეკეთ ფორმალური, ექსპერტების დაფგირთული მინიგბრთა შეხვედრები რეგანინ ფაქტ ეა უფრო განეუხეულ გარემოში შევარეგლეყავეთ, რაც, რა თქმა უნდა, ვამინეკგინიდან გასვლას ნიშნავდა. სწორედ იმ წელს ვიათინგრეთ რანნო ეოყიდე და განწრახული მქონდა, აგვისაოს ნაწილი იქ გამეკარებინა. ეფიქრობდი, რომ ვიათინგრის ფაელწარმგეეე სანახები ჩვენს ურთიოერთობებში ახალი სიახლეეთის სიმბოლოდ იქეეოდა. იმ დროს მოსკოვმა შეშლილ ჩვენი ღიპლომატების ბაღადგილების თავისუფლება. ჩვენე ოყავე შეშლეკეეეი ფაეეუნეეეთ მათ: მინიხერთა მეეეეერა შევარდნაძეს და მის დელეგაციას სამუშაოებას მაოცემდა ენახათ ამერიკის ეენგრალური ნაწილი. (ეს აბრი, ბარეელ რიგში, ეორმდელეგს გავაკანი, ვინაიდან ეფი გეგმავდა გორბაჩოეის მოწვევას ენეკინაუფორგში, მაგრამ პროტოკოლის მოთხოვნთან, შეშდეეი სამიგი საბჭოთა კავშირში ან ნეიგრალურ ტერიტორიაზე უნდა შეშდგარიყო).

შევარდნაძეს ამკარად ესიამოვნა, როგორც კი გამოვიეეეი ეს აბრი. მან უსაგეეოდ გამოხგა თანხმობა: ეს იყო ჩვენს მიერ ერთად გადადგმული პირველი ნაბიჯი.

პასუხი ამით დაიწყო, რომ გაღმიმყა გორაბაოეის მადლის წერილი პრეზიდენტ ბუშისადმი ნორუეეის ბლეაში საბჭოთა ჭყალქეეშა გეშის ჩაბარეის თაოსაბე. მანამდე პრეზიდენტმა ეორბაოეს ეკეეეპრანეა წერილი, რომელშეც ამმოსაგეეეა მწუხარეგის და სოიგანოდან საბჭოთა ხალხს დახმარეგის წყალქეეშა ნაეის ამოღეგაში. შევარდნაძემ თავისი პრეზიენგიეთა დაიწყო ამ ეშოეეერთ საკეთხით და მაგლაბით. როგორც ჩანდა, შევარდნაძეს, ჩემს მსგავსად, სურდა გეეწყვეეა კეეშორი წარსული ფორმალურ მოლაპარაკებებთან და იგი სწრაფად დაეგთანხმდა ვაიიმინგის სექეემბრის შეხვედრაზე.

შემდეგ მე გადავეეი საკითხზე, რომელიც ყველაზე მეტად მაღელვებდა: ეს გახლდათ საფრთხე, რომელსაც ქმნიდა მოსკოვის მიერ მეშახტეთა წინააღმდეგ ძალის გამოყენება. „პრეზიდენტს და მე გესურს შევინარჩუნოთ მდგომარეობა, რომელიე შესაძლებლობს მოგეცეს წინ ეაეწიოთ შევრეოგული შეგგებისა და საბჭოთა კავშირის ურთიერთობები. ვიმედოვნებ, ამ ბუმე თქვენ თავს გაგრძეეეთ სიმთელეეს ისე, რომ თავიდან აიცილეთ, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, ძალის ნებისმიერ გამოყენებას. ძალის ეამოყენების აღეეეთ მნიშვნელოვანი ინეეეა ამითთვის, ვინაე ხურს ნი თავიდან აიცილოს ემიეეერა ავეთქმა აშშ-ში. ამის ხელშეწყობინი კი მხოლოდ ისინი შეიძეეეა იყვნენ, ვისაკ აქ ხურს პრეზეკეეეოა ეგმარჯვება".

შეეეეაფე დისკუსიისათეის კრეგეკული ბინაარსი მიეენიეეგნებნა. „აეეეგარეეეა, რომ ჩვენ ვალდრეეთ ეეეეეეეეა, რაც, რა თქმა უნდა, ვამინეკგინიდან გასვლას ნიშნავდა. სწორედ იმ წელს ვიათინგრეთ რანნო ვიეეეე და განწრახული მქონდა, აგვისაოს ნაწილი იქ გამეკარებინა. ეფიქრობდი, რომ ვიათინგრის ფაელწარმგეეე სანახები ჩვენს ურთიოერთობებში ახალი სიახლეეთის სიმბოლოდ იქეეოდა. იმ დროს მოსკოვმა შეშლეკ ჩვენი ეეეეეეეეა ეეეეეეეეეა. ეეეეეეეეეა ეეეეეეეეე

## ᲤᲠᲝᲜᲢᲘᲚᲐᲓ - ᲞᲠᲝᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐᲐ!

# „ᲞᲠᲐᲕᲓᲐ“ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲐᲓ „ᲡᲘᲛᲐᲠᲗᲚᲔ“-Ს ᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ, „ᲞᲠᲐᲕᲓᲐ-5“ — 5-ᲯᲔᲠ ᲛᲔᲢ „ᲡᲘᲛᲐᲠᲗᲚᲔᲡ“?

რა ძალას მივაკვდით აფხაზეთში? თვალწარმტაცი სანაპიროების ნოსტალგიას, თბილ, ალერსიან ზღვას, თავგადასავლების მონატრებას? ალბათ, სამივეს ერთად, მაგრამ ყველაზე მეტად — ნადილს, წინააღმდგომობით წარმოშობილ გარემოებებს, არ ჩაგვნანებენ? ბანა იმედი, რომ მგზარობისა და ომის კომშარი ოფლსმე დამთავრებდა და ჩვენ კვლავ ვიცხოვრებთ ერთად, როგორც ერთი დიადი ხალხის და-ᲛᲘᲜᲔ.

* * *

ᲐᲮ ჩამოსულ ქალებს თვალი ვერ მოუწყვეტია ლამაზი აფხაზი ჭაბუკებისათვის. მაგრამ ჯერ ერთო, ახლა ისინი გაცილებით ნაკლებნი არიან, და მეორეც, მათს თვალებში არ იგრძნობა საპასუხო ნდობა, უკეთეს შემთხვევაში — ეს არის მზერა ბრძოლით დაღლილი და ახალი ბრძოლისთვის შემართული ხალხისა. ისინი ვაკალენტებურად გეუბნებიან ეგრეფაზ, მაგრამ გულით ეკ არა-ᲥᲐᲠᲗᲚᲘ, სადაც დარჩა მეგობრები, ტოლ-ამხანაგები, შვილები, ძმები. და აგრეთვე, დაქალები და ქალიშვილები.

* * *

ᲡᲐᲜᲘᲠᲐᲛᲓᲔ მსუბუქად ისმენ შუშუნაზ მაჭარი, მწვეულ ვესალაუნეზეს სასაზე ჭაკა, ბიერი დენეზი ოგაქმრიელსო ხაქაᲗᲐᲠᲘ, ღმერთო ჩემო, კიდევ რა უნდა ინდოო კაცმა, რომ სრული ბედნიერება იგრძნო! მხოლოდ მშვიდობა და ცოცხალი ურთიერთობით ტკბობა. აქაურთაგან ბევრს უფუშᲔᲜᲘᲐ

**ᲜᲐᲬᲘᲒᲜᲘᲗᲘᲡ 10 ᲘᲐᲜᲕᲠᲘᲡ ᲜᲝᲛᲠᲘᲡ ᲞᲣᲚᲔᲠᲘᲡᲐᲒᲐᲜᲘᲓᲐᲜ.**

რუსეთში, ბევრს სანაგრესად გამდომია ოფლდაც ერთი დღით ჩამოვიდეს მოსკოვში ან პეტერბურგში. რაც უფრო მეტს ეუწიავრ სუფრასა, მით უფრო ერწმუნებეთ, რომ ყველანი ერთი ქვეყნიდან, ერთი ქუჩიდან, ერთი სკოლიდან ვართ. ჩვენ ერთი ოჯახის შვილები ვართ. და რაგორც უნდა გვეცილვეკეᲜᲗ „ეთნოსსაგან“, ნათესაობის ნიშნები მაინც გვეტყობა. ეს გვახარებს, იმტომ, რომ სწორედ ეს მსგავსება უპირისპირდება ბოროტ ძალებს, რომლებიც ცდილობენ ნამსხვრევებად აქციონ ხალხთა დიადი ერთობა.

ᲒᲣᲜᲚ ᲒᲕᲘᲛᲔᲡᲐ კითხვა: „რატომ სდუმს რუსეთის მთავრობა და არ ეხმაურება აფხაზთა მუდარას, შეიჭვანონ რუსეთში? გვიჭირს ვუუასუხოთ. მთავრობა, ალბათ, იმტომ სდუმს, რომ არ სურს გაიღუჭოს ურთიერთობა მათს დაუძინებელ მტერთან, და ალბათ, იმიტომ, რომ ძალიან არ უნდა, დაკარგოს ᲩᲘᲜᲗᲘᲗ.

* * *

ᲐᲛᲘᲡ წინათ მოსკოვში დანილოვის ბაზარზე ვიყავი.

— ᲡᲐᲜᲓᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲧᲝᲠᲘᲡ?

— ᲧᲘᲠᲘᲜᲓᲝᲗ?

— ᲧᲣᲠᲘᲜᲗ?

— ᲛᲝᲛᲬᲧᲓᲘᲜᲓᲔᲗ!

— ᲛᲐᲓᲐᲓᲐᲠᲘᲜᲗ?

— ᲡᲝᲩᲣᲛᲝᲓᲔᲗ. აიღე, დაიკო, იიფავდ მოგიცემ...

ᲝᲰ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲘ ᲐᲛᲘᲜᲓᲐ ᲗᲣᲚᲔᲑᲘ ᲛᲝᲗᲣᲚᲔᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲪᲠᲘᲤᲚᲔᲑᲘ ᲗᲐᲜᲐᲒᲠᲫᲝᲜᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑᲘᲗ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲐᲡ ᲓᲐ ᲪᲝᲪᲮᲚᲘ ᲣᲠᲩᲘᲜᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲜᲐᲪᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲠᲔᲑᲐᲡ? ალბათ, სამივეს ერთად, მაგრამ ყველაზე მეტად — ნადილს, წინააღᲛᲓᲒᲝᲛᲝᲑᲘᲗ წარმოშობილ გარემოებებს, არ ჩაგვნანებენ? ბანა იმედი, რომ მგზარობისა და ომის კომშარი ოფლსმე დამთავრებდა და ჩვენ კვლავ ვიცხოვრებთ ერთად, როგორც ერთი დიადი ხალხის და-ᲛᲘᲜᲔ.

* * *

ᲐᲮ ჩამოსულ ქალებს თვალი ვერ მოუწყვეტია ლამაზი აფხაზი ჭაბუკებისათვის. მაგრამ ჯერ ერთო, ახლა ისინი გაცილებით ნაკლებნი არიან, და მეორეც, მათს თვალებში არ იგრძნობა საპასუხო ნდობა, უკეთეს შემთხვევაში — ეს არის მზერა ბრძოლით დაღლილი და ახალი ბრძოლისთვის შეᲛᲐრთული ხალხისა. ისინი ვალენტებურად გეუუბნიან ეგრეფაზ, მაგრამ გულით ეკ არა-ᲥᲐᲠᲗᲚᲘ, სადაც დარჩა მეგობრები, ტოლ-ამხანაგები, შვილები, ძმები. და აგრეთვე, დაქალები და ქალიშვილები.

* * *

ᲡᲐᲜᲘᲠᲐᲛᲓᲔ მსუბუქად ისმენ შუშუნაზ მაჭარი, მწვეულ ვესალაუნეზეს სასაზე ჭაკა, ბიერი დენეზი ოგაქმრიელსო ხაქაᲗᲐᲠᲘ, ღმერთო ჩემო, კიდევ რა უნდა ინდოო კაცმა, რომ სრული ბედნიერება იგრძნო! მხოლოდ მშვიდობა და ცოცᲮᲚᲘ ურთიერთობით ტკბობა. აქაურთაგან ბევრს უფუშᲔᲜᲘᲐ

**ᲜᲐᲬᲘᲒᲜᲘᲗᲘᲡ 10 ᲘᲐᲜᲕᲠᲘᲡ ᲜᲝᲛᲠᲘᲡ ᲞᲣᲚᲔᲠᲘᲡᲐᲒᲐᲜᲘᲓᲐᲜ.**

## ᲙᲝᲠᲣᲞᲪᲘᲐ ᲑᲣᲚᲒᲐᲠᲔᲗᲘᲡ ᲐᲠᲛᲘᲐᲨᲘ

ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘ ᲔᲯᲔᲣ ᲯᲔᲯᲔᲕᲘ და ᲑᲣᲚᲒᲐᲠᲔᲗᲘᲡ ᲐᲠᲛᲘᲐᲨᲘ შᲔᲩᲐᲛᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ ᲪᲘᲪᲮᲐᲚᲘ ᲩᲐᲢᲘᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲗᲕᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲗᲕᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ, რაც უფრო მეᲢᲘ ᲒᲣᲜᲕᲘᲐᲠᲘ ᲣᲪᲮᲝᲔᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲗ უფრო ერᲗᲘᲠᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲝᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲐᲨᲘ, ᲛᲘᲗ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲐᲢᲚᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲮᲓᲐᲡ ᲣᲪᲮᲝᲔᲚᲘ ᲠᲔᲠᲘᲤᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ ᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲑᲝᲠᲩᲘᲡ ᲛᲐᲜᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘᲡ ᲨᲔᲠᲩᲔᲚᲘ ᲒᲣᲯᲐᲠᲘᲗᲘ ᲛᲐᲜᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ ᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲑᲝᲠᲩᲘᲡ

## პოეზია უპირველეს ყოვლისა

### ემზარ კვიტაიშვილი

#### სამადლობელი თელებს

მახსოვს ის წამი ჟღიერი,
გადაკიბეიდე, გაფხვეული,
მაშინ ვიკრძალნი პირველად
დიდებულება კახეთის...

კამკამა დილა და მისი
მშვენება მოუსვლელი,
იქ ხიმალულიდან ზეციერი
დაქანებული თოლია —

ოქროში ამოოვლებული
ალიანან-ენენანია,
იმისი ფარული, სადარი
მე არა მინახია-რა.

ცამ, ცვარში ნაბანაკებმა,
სადაფის ფერი გადიკრა,
შუბლკანაზილი, ნაზნანა
მზე ანათებდა ნადიკარს.

დამეზაფებულიც იტეოდი —
ნისლის ფაფარი ეჩუეა,
თვალწინ ჯიქივით გაწოლილ
კაკუანსიონის ზარნეკალს.

თახი მეკერა, მიმეჭიდა
შენი ვეული თუ ფერდები —
მონაწიალეკ თუ მოწამე
ათახი ალაკეერდობის.

შენ გვანუგეშე, ქალაქო:
ვერ ეიახარებს მერია...
მეფეკ ერეკლიმ დაგალოცა,
ჯეარიც მიგიანეკ ეუერია.

#### ნუ გაგვიმრავ...

გეკეფრები, მაცხოვარო,
მზე დამაფარეთო,
უმრეტელი მადლი მაცხე
ოოკეკეკ, მაცხოოეო...
დაეუურუოვარ, შემოკეირე,
ქმონდა რაც ღონეკ.

ბილწო, როკორ შემიკინე
ჩემი მთა და ძალეკ,
ეიცი, ეგადამთიეული ხარ,
ეინდა, ბეკეიმეკ.

ალდეკ, ხეკი ეგამოიე,
რომ დაკამხეს ეკ ცა,
მირო ჩემო, ქართეკეოლა
ეოოკეკ, ჭირიდ ბეკმეკ.

მახეიალს — ბოროტს და ეზამიანს —
ზურეკმი, ეკან ეკლი,
დადაზერეკოლო, მოხეკეკ, ეაახეალ —
ახე ეკქონეკლი...

კაზაკია, აფხეკ თუ
ალიან-ენენანია,
ეს ეიოდენენ, ხისხლი ჩენი
არეკიმ ჭერენია.

#### თეიმლიი მთვარიან ღამეში

ეენ, ქალაქო ჟიღეკეულო,
ხეალისკეკლეს დადეკეულო,
ხაეხე მთვარით ნაფეარო და
კალთეკეადანთეკეულო.

ახორაკეს ხახუოკეკეს,
დაქანებულს, მოთხერილს თეთრად...
ეკლოდეკ ეკამჭენს, ეენი ოაკი
ეიინე მანეკეა, შეეთხეკეარა.

არ ეკეეროოთ ანეშეკა,
ეიინმე ეეკეტის ახორაკი,
ეენ რომ არ ეკეკეოლეთოდეკ,
სიეოოფხლეკ არ ეეიორკა.

#### ოცნება

დამაწიალა საეკეთრომ,
დამეკეკეა, ეკეთარ ეეთოვდი,
ეკეხაატრი ფიეტმნ ხათეკნთან
კარკამოკეკეტილ ეეთარხეილს.

არ ეკმალეკ, ერთხეკელ მეკ მინდა,
ეაჯრის ჩაეიკეკეკ სამოსი,
ზღეკის ეირიან ნეტე გამმანდეკს
შეკ-ბინდი ეკეკანმაროსი.

ხან ეკბანა-ეკბან ეიოკლიდი,
ეზეს ეკეზეკეკეკეკ ანნიდან,
სახლსაკე ეანხეკეკი, ანაეკეს
ქეკბიდი — ეეთლეთი და მეეკანოთა.

#### ეზენანესს

რითი შეკამეკ არ ეიცი,
რონდო ეიმეკეკნ თუ ოეტკეკ
ეკეკი არაეერით ოკკეეტა,
რად გამანინე მოკკეკეკედ.

ეზის ცეკხლი გამოეეურეკლო,
ეინეკლის ეზანეზე ნალეკნო,
ეაეოვალეკ, ეკეკი ათახიე
არ მეკოეანს, რომ ეიანალეკნო.

ანეკეკლოსეზსაკ ეკეკარო,
არ ეაჯრის ჩენი ეკეკარა,
ეკეეს მიმეკეკ ჯოეოსეთისს, —
დახახრრომ-დახახეთარიდე,
ეკეკის ბანდნიპას, ეაკერობას,
მეტიც ხიმ არა ეანდა-რა.

#### თავეეეანახეული

ეანმრთეკლობაზე ზრეანადი,
არ ეეეკეი და არ ხეკა,
მოეკკალ ეოოკეკდეკ ახხიდან
ხიბერის ჩამოპარხეკმა,
ხხეა რაკი ეანდა ეკკთი,
თქეი, ეოინეკრმა არსმა...
კამთახეკლის, დამახრრონეკლი,
ეკელეკ კეეეკეკ თახმა.

#### ბედნიმტეუნები

ბეკდინერება ფეოქეკდეკ,
ეკერაკინ დამაკეკრა,
ეკეეკალეკ, ეკეკარ ბეანთე
კაცეიტეკლი კარა,
ეკეალს ბეკალეკეკ, ეკეერდ
მქეკეარი დამეკეკკერა,
ქორ-ბეკარდნიპას რას ბანეკეკს,
ფიბეკეულადი ეეკეკეკდ,
სოოეკელთან — ეოოკეკს ეეოარხთან —
მე ეკარ ბანეკეკეკ-რა,
ეკეკარ ბანეკეკეკ, ძნეკლი
ეზნის, ამოხეკული, ცქერა.

#### ჩემამდე, ჩემს მერეც...

ბეკლს კაცისაკს რა ბანამეკეს,
ბანეოფიერეკ ამ დილით:
ჩენი ოეო, რაც ეკოფილდა
დღეკეს ჩენიმდეკლი...

მეკლინხეკრდ ეემეკდრეკული, —
ფიერი ფიერზე ეკამეკ,
ბეკმდა ბარრეს ჩენს ეემეკეკეკ
ეოოკეკი ეეკლამეკ.

#### ბანი – სუკუნე

მომეკლანდეი ჩანთეკლმილს ისეკ,
ერთად ბანმეკრი ბეკლი ახ ბანაპ,
მაპრმანეკს ხიდეკ, ეკდეკრე ეზისეკრ,
ნამმა ხანამდე ეეხი ბანტანოს.

ბანეკეკიმეკა, ეკეკი ალიინს,
ეკეკლანეკრს ეენი ეეკეკი ეკეკეკა,
მთეკი დიმე რომ ეზოოთი ბანეკლიო,
იმდენს კი ეოოინს ის ბანეკეკეკა.

#### სანდანარი ეერანად ენანე

არ ეანანინ და არე ბანმიან სამდეკრანეკ,
ოეოორე მოეკეკი, ბანრინი ისეკ,
ნუ ჩამთეკლეთ ბეკეკეკეკ და ეკმადეკრან —
ბანანარს თითეკმის ეკრანს ეიმნენეკ.

ეენიოდი ხეკატი, ეენოდი ეკეიმა,
დანმეკეკ კეენმეკეკ კეენმეკეკ ეიიდ,
მე ბანმოოკნა, ეენმანეკ ეკეკეკ —
ანანეკ ეკეკეკ ეეკეკ ეეკეკ.

#### ეიეანი ბარდაცვლილი ნანეოგის ეზო

ეს დღეკ, ნოეკმბრის, ჩიიკლის ეკენარად,
ეკეკეკ ეეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ...
ეოტეკმით ბანმეკეთ ეკეკ ეკეკ ეკეკ...
ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ,
ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ,
ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ...

მეკ შემიღია ამ ხახლის კარი,
ახ მაკი ეეკინი, ზეკდამ, მიხკამს,
მეკკეკდეკეული თუ სადმ ანი,
კეეიოდეს ხეკდა შემინდოს მიხმა.

#### ილაჯანეკეეტილი

ათახი რამის თუ ეზამის ბეამ,
არ ბამოკიდეკ, ეკდეტეოდი რანაც,
ბანანარდი, ეენ რას მიმეკეკი, ეკმი,
ანკ ხაკეკეკეს ეეერნა რანაც,
თითეკოსდა ახალ ხანეამლაკს ეზხეამი,
ეართეკეკი მაქეს ხახო და ხახი.

#### ეზანარეკლობისკენ

ისეკ ბადნი ეკეთი ეკეთმ
ბანკეკნინდ-ბადაკეკნინდი,
ისეკ ბიდეკ და ერთი ბდეთ
ეეკამეკირე მანმადი...
ძმდეკს მიმეკნარეკ, მონაცვლეკობს,
ხან — ეზიანლობა, ხან — ძილი,
ანეკნ თეკნეკ, თეკნთი ხანრობს,
ღიოლოა თე ღინმიდი.

#### მოლანდებული ეეკეუნიერება

ბეეეკეკერ ეკეოიხე ხანეკეკლს:
ეულეკეკლი მადანო,
ცხიაკ თუ ხიმანრს ამოდეკნან
ხად მიეკანი მატანო...

თუ მაკეკმეს ხეკლეკეორდ
ხე-ბილს ჩენი ბიდანისან?...
მიიბრეკნა ჯრეკლი ხანე,
ბანეკეკი არ მიდირსა.

#### დღეკების ერიალეკი

ბამეკდეკი რეკინს კარი
ეიიდრე მიიხეკრეს,
ღეკიმ მადლია ბეკეკეკლული
ეემოოდეკმის ეკრეკს.

თეკალი ხარეს, ჯალა-ხეკი
ოქროილი რიგ ბიიეხო,
ბანეკი ეკეკი ეკეკეკეკ,
რას მიპირეკ, ბეიხო?!

#### ეაბრეკნეკ ბანეკეკულ

ეემოდგომეკ, ოქრო ეენი
ეკრიოეკ მირეკეკალ-მირეკეკალ,
ეენი მადლიან ბანეკეკრეკული,
ხეკალ ეკა ეკარ, რაც ეკარ.

ხეკალს ბომმაოხეკბეკლო,
ეეკარეკეკლს, ეენნეს ხანდოოს,
ეკერსად ეკანხეკ, ეკაბთე ბანანი,
ჩენი, ბიმეკეანტოს.

ეკეკე ბამოთაკეკბეკულო,
ეკერმანხეკიდეკ, ეკენანო,
მირნეკეანი, რაც ბიტმეკეე,
ეენეკეკ ნაკეანარო.

## მინი-ინტერვიუ

ნამმეტანი ნაკოფიერი გამოდგა 1996 წელი მწერალ რეკმ ჩხარტიშვილისთვის. ამა, წარმოიდგინეთ, ღღეკანნდელ პირობებში რომანის გამოცემა (თანაც სქელტანიანის, თანაც ორ წიგნად. გამომეცემლობა – „ალიდეკმა", რედაქტორები – ოთარ ეურეკია და გოგი მიშვილაძე).

– მიხეკრხეულლობა ყველი ღერმი დასაფასებელია, ჩემო რეკმო, მეგალერე ღღეკანნდელ პირობებში. მაინე, როგორ მოახერხე რომან „ეეთიისოფლის" გამოცემა?

– მე ეკეკე ითხი რომანის ავტეარი ვარ. ეს რომანეკი ბოლი ხეთი ეწლის განმავლობაში თითხეეკეკ ეკეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ ეკეკ 

## სოხუმი

ნინიტა ზოგანოვი

# მონღოლი

ერეკლეს ... ეროვნული ... ... ...

ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲚᲝᲑᲐ

# ᲞᲝᲚᲝᲜᲔᲗᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ...

ᲐᲮᲠᲗᲝᲕᲜᲘ ᲯᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔᲥᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲜᲣᲚᲘ ᲪᲔᲓᲐᲞᲘᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲘᲗᲘᲡᲐᲛᲔ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐ ᲐᲛᲢᲘᲛᲐ ᲧᲣᲠᲘ ᲛᲘᲘᲤᲘᲜᲐ ᲓᲐᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲘᲐ: „ᲞᲘᲠᲘᲗᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲗᲐ“, „ᲞᲘᲠᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲡᲐᲜᲣᲚᲘ ᲓᲐ“, „ᲞᲘᲠᲘᲗᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲘ“ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ. ᲒᲠᲫᲔᲚᲘᲠᲘᲜᲐ, ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲘᲐ ᲓᲐᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲘᲡ ᲨᲔᲪ ᲐᲠᲐᲤᲠᲘᲜᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲠᲘᲗᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲞᲝᲚᲝᲜᲔᲗᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲗᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲗ ᲓᲐᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ. ᲯᲐᲠᲘᲡ 12 ᲓᲔᲙᲐᲛᲑᲠᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘ ᲛᲝᲬᲔᲠᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘ ᲝᲠᲘ ᲥᲕᲘᲧᲐᲚᲘ ᲨᲘᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲠᲗᲐᲛᲔᲠᲗᲔᲚᲘᲡ ᲮᲔᲚᲨᲔᲬᲠᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲡ ᲡᲐᲪᲓᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲜᲘᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲠᲘᲗᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲓᲔᲓᲐ ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲓᲐᲒᲔᲫᲘᲠᲘᲗᲓᲐ.

ᲞᲝᲚᲝᲜᲔᲗᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲗᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲜᲘᲔᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲛᲝᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲠᲘᲗᲓᲐᲗᲕᲘᲡ

## მწარე ფიქრი

— ეჯიროხები ჩემს მეგობარს, კახელ გლეხს გიორგ ბეკაულ(ი)

## დაფასება

აროდესმცრნ გივი ჩუბინიძე გამოცდილი სამეფონო მუშაკი და ცნობილი მეცნიერ-ეკონომისტია. მან 86 შენგნელოვანი ნაშრომი შეიტანა ქ. ქუთაისის სამეფონო ცხოვრებაში, გამოყენებითი ეკონომიკური მეცნიერების განვითარებაში განსაკუთრებით უნდა აღვნიშნოთ მისი მონაწილეობა რეგიონული ეკონომიკური პრობლემების კვლევა-ძიებასა და ახალგაზრდა კადრების მომზადების საქმეში.

დაიბადა 1927 წლის 14 იანვარს. 1941 წელს ჩაირიცხა ქ. ქუთაისის საგიმნაზიოში. ეს ფრაზა ოთხ მამაკაცისაგან ცხოვრებამ თავისი სამი უმცროსი ძმის ბატონობინა და ოჯახის უფროსის მოვალეობა დააკისრა მამამ ოცოლ 15 წლის ბიჭს.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ აქვე გაიარა ასპირანტურის კურსი და ნარმაგენი დაიცვა საკანდიდატო დისერტაციი.

გივი ჩუბინიძემ სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგში რიგიათ და ხელმძღვანელად თანამდებობებზე მუშაობის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი გზა განვლო. იყო ნარმოების ოსტატი, პარტიული კომიტეტის მდივანი, ხოფი წელთნაგი ხელმძღვანელობდა ქუთაისის ტაქრონის სამმართველოს.

ბ. ჩუბინიძის სამეცნიერო მოღვაწეობა იწყება ასპირანტურაში სწავლის პერიოდიდან. რამდენიმე ნაშრომი გამოაქვეყნა სახალხო მეურნეობის საქონლის წარმოებისა და რეალიზაციის პრობლემებზე საინტერესოა მისი მონოგრაფია „მრავნელობისა და ვაჭრობის ეკონომიკური კავშირურთიერთობების საკითხები", რომელიც ცალკე წიგნად გამოიცა.

1973 წლიდან გ. ჩუბინიძემ სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობა დაიწყო ნ. ბუხსეფაშვილის სახელობის ქუთაისის პოლიტექნიკურ უნივერსიტეტში, ხოლო 1975 წლიდან საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეთან არსებული სახალხო მეურნეობის ეკონომიკის, დაგეგმვისა და მართვის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ქუთაისის განყოფილების გამგეა.

## კაცურად ცხოვრების ნიმუში

განყოფილებას სერიოზულად ეკიდებოდა ეროვნული, ადეილია ეროვნული ეკონომიკის ფორმირება. გივი ჩუბინიძე, სნონ ოდენ ამბავ, ქუთაისის სამართლისა და ეკონომიკის უნივერსიტეტში ასწავლის ახალ სამეცნიერო „ეროვნული ეკონომიკა" და „მართვა". მიზე დაწერა დამბრაე სახელმძღვანელო — „ეროვნული ეკონომიკა", რომელიც მალე წიგნად გამოიცა.

პროფ. გ. ჩუბინიძე 150-ზე მეტი მეცნიერული ნაშრომის ავტორია. შინაგანმად მართალი და აქტიური კაცია, ყოველთვის ახალს, პროგრესულს ეძებს მხარს. ამიტომ ეროვნულ უფნიკელო საქმიანობით იგი თაობა ბოროს ნიდის თავისებურ სიმმოოლა, ნამუსისად, კეცრად ცხოვრების ნიმუშია.

ჩვენ ვაფასებ ოჯაზ, ბელმძღვანელი, ალმბრდელი და თავმდაბალი კოლეგა, სანიმუშო მოქალაქე და მეოჯახეც არის.

**ბუნერნფელად ვულოცავთ მას დაბადებიდან 70 წლისთავს.**

**ნოდარ ჭითანავა,**
**ვახტანგ ვეფხვაძიძე,**
**ფეიერნი მოურავიძე,**
**რევაზ კაპანელი,**
**გუგა ფუფუნია.**

## ბინები, აგარაკები

**ვიქირავებ ქალაქის ცენტრში, ლერმონტოვის ქუჩაზე 300 კვ. მ. ფართობის გარემონტებულ ნახევრადსარდაფს ტელეფონით ოფისისათვის, საწყობისათვის ან სხვა დანიშნულების ობიექტისათვის. დარეკეთ: 94-09-48, საღამოს საათებში.**

ვიქირავებ ნუკეზიძის ქუჩაზე სამოთახიანი ბინა. ტელ. 95-74-63.

ვიქირავებ 6-ოთახიანი ბინა არაფეშვილის ქუჩაზე, ვიკეთი ტელ. 95-74-63.

ავლაბარში, ბაზართან ვიქირავებ სამსართულიანი, კარკეიდ გარემონტებული ბინა. 95-74-63.

სასწრაფოდ ვიქირავებ ლერწმ ბულიერსეფილი ოროთახიანი ბინა ლოგიეინის, სამსართულიანი სახლის მე-3 სართულზე, ორი სარდაფითა და სხვენით. სანვეთი ფასი 14000 დოლარი. 29-49-27.

ვიქირავებ სასწრაფოდ ხუთოთახიანი მშენებარე ბინა 220 კვ. მ. საერთო ფართით, ვაკეში, სადგრაო ოუნთან, ბინა მე-2 სართულზე, ფასი 40000 დოლარი. 29-18-57.

ვიქირავებ კერძო, საკუთარი სახლი ნაძალადევის რაიონში, მეტრო „ლენინგრადთან" ოფის ქ. № 43-ში, მიწის ნაკვეთი 600 კვ. მ, ბინა 4-ოთახიანი, სახლი მეელექტროზე. გარაჟთან, ეიზით, ხეხილით და საამბენელო მასალეთი. ფასი შეთანხმებით. დარეკეთ ნებისმიერ დროს, 60-89-96.

ვიქირავებ თუბარელის პროექტის 3-ოთახიანი ბინა (36-16-16) ორი ლოჯიითა, აბანაბი და ტუალეტი ცალ-ცალკეა, დიდი ფარანით კარ-ფანჯარა გამოცვლილია. ავეტოსადგომი, სარდაფი და დამატებითი სათავსოებით, ბინა მე-11 სართულზე, დარეკეთ 63-60-42, საღამოს საათებში, იკითხეთ ნანა. მასამართი: თბილისი, II მ/რ, IV კვარტალი, 66-ე კორპუსი, მე-11 სართული.

ვიქირავებ სასწრაფოდ ქ. სენაკში, პრესტიჟიულ ქუჩაზე, 2-სართულიანი ახალი სახლი 375 კვ.მ. ეზო 760 კვ.მ. სახლი 2 ალენთი (112,5 კვ. მ.) ბანაბანა გაზით და სალითარეთი. აქვს გარეკი ბანსამყალეთ 4 ოკეანის კარი. ფანჯრები და სახურავი ალუმინისა. დასაგებია მარკეტი. ფასი შეთანხმებითი. ტელ. თბილისი — 22-25-73, ბეგალი.

ვიქირავებ ორსართულიანი ცენტრი ალეშინის ეკონომიკური ინსტიტუტის ეკონომიკური ფაკულტეტის ახალ ორსართულიანი ბინა n. ხვიჩიოის (ბარბაზანების) ქ. 6/8, II სართულზე, ბინა № 7. ტელ: 37-09-58, 37-02-42.

ვიქირავებ ან ეიგებენ ერთი ოთახოთახიანი ან ორი ოროთახიანი ბინაზე მეტრო „ეროვინრძესთან" ახლოს ორსართულიანი ნ. ვეფხიანის ქ. № 14. ბინა: ერთ სართული არის 2,60 სმ. მეორე სართული ოლიანი ტუფიანი არის აუნეწეტეთ — 2,70 სმ. სახლის აქვს 600 კვ. მეტრი ხეხილის ბალი, ზუადნი ტბელი ნეკერ, ძირითადი სარეფინანსო მასალები: ტელ: 39-26-54. ფასი შეთანხმებითი.

ვიქირავებ ორსართულიან ბინას ვაკეში, ცხოვდებინ № 40-ში. ტელ: 23-12-96. ბინის აქვს ეზო და გარაჟი. ფასი შეთანხმებითი.

ვიქირავებ ოროთახიანს ბინას ლოგიეინთ ვაკეში, ქიკეტიანის გიორგაზორ, მე-9 საფიდეფიფოს პირდაპირ. ტელ: 22-27-09.

ვიქირავებ ორსართულიანი კერძო სახლი ტელეფონით, ვერნეფილი, ბინქანის დასაყენებელი ადგილითა. ეზოში ზუდი სარეფელზე სასტანქმელი ოთახია თავის შესასველელი და ხალიჩა სოფეხია. ქეეეეზ სართულზე ოთახი და სამზარეულოა, საკუთარი ბეთოპინია. მისამართი: ნაძალადევის რაიონის კომისარიატთან ახლოს, პირველი პირირის ქ. № 46. ტელ: 68-23-00. თამაზი. საწყისი ფასი 17 ათასი დოლარი.

ვიქირავებ ორსართულიანი ერმო სახლი ბინა 600 კვ.მ. ზეხილიანი ეზოთი. ზუდა სარეფელზე ორი ოთახია შუშაბანდიით, ქვედა სართულზე ოთახი შუშაბანდიით და უკან დიდი სარდაფით. ფასი 12 ათასი დოლარი. მისამართი: ნაძალადევის რაიონის კომისარიატთან ახლოს, ახტალის ქ. № 6. ტელ: 68-23-99, თამაზი.

ვიქირავებ საბურთალოზე, ავერმო სახლის პირველ სართულზე 100 კვ.მ. ფართის საწყობის ან ნაწარმოებისათვის. ფასი 200 დოლარი თვეში. ტელ: 37-47-16.

ვყიდი არასტანდარტულ სამოთახიან ბინას ვაკეში, შაბურდაშვილის № 4-ში, მე-3 სადარაბაზო, ბინა 35. საერთო ფართი 130 კვ.მ. აქვს ტელეფონი, სარდაფი და გარაჟი. ტელ: 23-10-81 საღამოს. ტელ: 36-11-68 დილით, ირაკლი ან რუსიკო.

ყიდიდა ეროოთახიანი ბინა ტელეფონიო და ავდელეთი ჩაშენებული კარადებით. აბაზანა და ტუალეტი კაფელითაა მოპირკეთებული, მ-სართულიანი სახლის მე-3 სართულზე, ვინო „საქართველოს" წინა სახლში. ფასი შეთანხმებითი. ტელ: 61-85-60, მერაბი.

ყიდიდა სასწრაფოდ ოროთახნაბინებენარანი, ჩაშენებული კარადებით, გარემონტებული ბინა, ტელეფონთან, სარდაფით, კაპიტალური ავტოგარაჟით, 35 კვ.მ. მიშენებით, სათავსოებითა და ორი ინეენი. მისამართი: ბახტარიონის № 13 კორპ. ფასი 37 ათასი დოლარი. ტელ: 35-56-56, მედიკო ან გია.

ყიდიდა ოროთახიანი ბინა დიდნის მასივში, II კვარტალი, II კორპუსი, მე-8 სართული, ბინა 66, ტელ: 51-04-98. ბინას აქვს სარდაფი და გარაჟის ადგილი.

## სხვადასხვა

ყიდიდა დიდი ზომის იტალიური წარმოების 2-სართულიანი მასიური ბრინჯაოს ჭაღი ბრილის ზოსართველი — ერმიტაჟის ეერ-ერთი ჭაღის ასლი სანაყინი ფასი 4 ათასი დოლარი. ტელ: 37-68-61, 37-06-96.

ვამზადებ მოწნეფიებს ინტელიუერ ენაში ბინაზე მისვლით. შეელადათიან ფასიებში. მსურველებს ეთხოვე დარეკოთ ტელ: 93-10-04 თამაზი. 15 საათის შემდეგ.

ვიქირავებ ავტომანქანა „ეოლ ხირონგაკი" ტელ: 29-10-90.

ყიდიდა ტანსაცმლის ანტიკვარული კარადა, რომელიც ეკელის ხასია და კარგ მდგომარეობაშია. ფასი შეთანხმებითი. ტელ.: 71-08-76.

ყიდიდა ცხრაფოილიანინი „ეოორკა". ტელეფონიანი საქმეანაში. ფასი შეთანხმებითი. ტელ.: 37-77-50.

ყიდიდა ახალი, არაბული წარმოებისის ორი საგარძელი და ფეიერნალების მაგიდა. მაგიდა ოფალეფონია, მარმარილოს ზედაპირით. ფასი 600 დოლარი. ტელ 61-11-39 ან 61-25-48.

ყიდიდა ახალი, არაბული წარმოების ავეეკის კომპლექტი; ფიფანი, ორი საგარძელი მასიური ხის ჩუქურთმებით, დაჭიფილი ბალეერილი, მუქქეფრუნში და ფეიერნალის მაგიდა, ოფალეფონი მარმარილოს ზედაპირით. ფასი შეთანხმებითი. ტელ: 61-11-39 ან 61-25-48, ბალეთის საათებში.

ვიქირავებ ბინა ალეფანდრ ალეფანდრეს ქ. № 1-ში, ბინა 4 ოთახიანი, ეიეფილ ნაწილი ფასი 17 ათასი დოლარი. ტელ: 61-11-39 ან 61-25-48, ბალეთის საათებში.

ვიქირავებ ბინა ალეფანდრ ალეფანდრეს ქ. № 1-ში, ბინა 4 ოთახიანი, ეიეფილ ნაწილი ფასი 17 ათასი დოლარი. ტელ: 61-11-39 ან 61-25-48, ბალეთის საათებში.

ვიქირავებ ორსართულიანი ნაწარმოებისა ალეფანდრ ალეფანდრეს ქ. № 1-ში, ბინა 4 ოთახიანი, ეიეფილ ნაწილი ფასი 17 ათასი დოლარი. ტელ: 61-11-39 ან 61-25-48, ბალეთის საათებში.

ვიქირავებ ბინ

## ბაკურ, ალეკ: ჩვენავე მიდის!

ტრაბრონ ცნობილი გახდა, საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ალექსანდრე ჩიკვე მეგობრად დგას წინასაახალწლო დღეები. გამოთამაშდა ჯილეტების და ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციის თავკაცთა პროგრესის მიუხედავად, ტენდენციან მიდის.

ხმა შესანიშნავ შეესწრალ ალეკ ბაკურს ხფფ-ის ტერიტორიაზე მდიგანმა ეფინა. ეფინა, ალეკ ბაკურ? დაასახელა ეს ლობალი ხმელეთ-ზეცა-ზღვაზე ფიფინი ფიფინი ბერნოს ქალაქ ბერნში ბერნელ ქალ-ბატონ ოსტატთან ერთად. ეს ბერნელ ქალ-ბატონ ოსტატ-ი ალეკ ბაკურ-ის ბერნელ ბერნელ-ი ბერნელ-ი ბერნელ-ი

საქართველოს რესპუბლიკა
№8, 2006 ს. 17 მაისი 1987 წელი

60 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘ

# ᲑᲣᲠᲗᲘᲡ ᲞᲝᲔᲛᲘᲡ ᲐᲕᲢᲝᲠᲘ

ᲣᲫᲘᲠᲕᲚᲘᲡ თაობის გულშემატკივრებო: მოდით, ნუთუთ ბედასანდღეთ სამოციან წლებში (ნოსტალგია ჩვენთვის უკეკე უცხო მაინც არ არის), დაეხედოთ ამ ფოტოს (ავტორი ალექსანდრე კოტორაშვილი) და ჩვენი სათაყვანო მიშა მესხი გავიხსენოთ.

აი, ნაცნობი მოძრაობა — მიშმა ფინგი გაუკეთებია, მიწიდორნუნე გაუშმაღირია მოწნაკაღდეგის მკვეული, რომელსაც ისევ დარჩენია (რა მარრიეელობა უნდა — სახეზე ეტყობა), თანაგუნდელები განნირული ხმით გაიგორთხლოს: „დაიჭით, მესხი დაიჭით!"

ა, რა იყო არა!

ვერ ვამბყუნებ ჩემი ვეფიშვილების (საერთოდ, მათი თაობის) ეგზისტიციზმს. ნაკაბადდა შემორჩენილი „ᲛᲐᲓᲐᲠᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ" მონათლული ქართველი ფეხბურთელის ვირტუოზული ოსტატობის დამმადასტურებელი ვიდეომასალა.

და, როდესაც დღეს, ადგილობრივი თუ უცხოური ტელეარხები და ტელეკომპანიები მსოფლიოს რომელიმე გამოჩენილი ფეხბურთელის თამაშს ათასგვარი რაკურსით გეიჩვენებენ ხოლმე, ღმერთმანი, გული ჩამწყდება, სევდა დამეუფლება და „მიხეილ მესხის ეპოქას" მხოლოდდა „ბეჭდვითი მასალის" კიდევ ერთხელ გადაკითხვით თუ გავიგოცებდა.

ეს მასალა კი, მართლაც უამრავია: გარი მეტრეველთან დაწყებული — მარტინ მერეანოვამდე, რომელი სპორტული ჟურნალისტი აღარ ამკობს სახელ-„დიდე-ნი, ტალი ჩამნდეს, სევდა დამეუფლება და „მიხეილ მესხის ეპოქას" მხოლოდ „ბეჭდვითი მასალის" კიდევ ერთხელ გადაკითხვით თუ გავიგოცებდა.

ეს მასალა კი, მართლაც უამრავია: გარი მეტრეველთან დაწყებული — მარტინ მერეანოვამდე, რომელი სპორტული ჟურნალისტი აღარ ამკობს სახელ-"დიდებით მიხეილ მესხის განუმეორებელ ტალანსსა და დიდოსტატობას."

ცნობილი პოეტები — ეკგანი ეეტუშენეკოთი დანდაკუნული, ჩვენი "ზაურ ბოლოქვაძით დამთავრებული, ვინ აღარ უფლეერის „ფეხბურთის პოეტს". ცნობილი მხატვრები — ელეკუჯა ამაშუელით დაწყებული, დამთავრებული გიგალ ფირცხალავათი, ვისი მუზა აღარ არის მიშა მესხის სინდროფე.

### ᲛᲣᲠᲗᲛᲐᲜ ᲚᲔᲑᲐᲜᲘᲫᲔ:

„ოცი წლის ხარ, ჩემო ბიჭო,
ᲛᲔᲓᲐᲚᲘ ტოლის, არ ხარ დიდი,
არსად ᲩᲐᲮᲐᲚᲔ ᲛᲐᲛᲔᲪᲘᲚᲐᲒᲔ,
ᲛᲔᲝᲪᲘ, ᲛᲐᲛᲣᲚᲘ ᲐᲠ ᲒᲐᲛᲘᲓᲘᲗ.

### ᲖᲐᲣᲠ ᲑᲝᲚᲥᲕᲐᲫᲔ:

„ᲯᲐᲠᲘ ᲕᲐᲠ ᲕᲔᲯᲖᲔ ᲒᲐᲫᲠᲘᲚᲘᲡ
და ᲐᲑᲝᲛᲓᲘᲗᲐ ᲛᲐᲑᲝᲛᲓᲘᲗᲐ,
ᲯᲐᲠᲘ ᲐᲑᲝᲛᲑᲘᲡ ᲕᲔᲯᲘᲗᲐᲜ, ᲛᲔᲠᲔ ᲑᲣᲠᲗᲘᲡ,
ᲯᲐᲠᲘ ᲑᲣᲠᲗᲘᲡ და ᲛᲔᲠᲔ ᲐᲑᲝᲛᲓᲘᲗᲐ.
ᲐᲠᲪ ᲒᲐᲠᲜᲘᲜᲐ ᲕᲐᲠ, ᲐᲠᲪ ᲕᲔᲯᲘ,
ᲐᲠᲪ ᲛᲝᲛᲣᲚ ᲕᲔᲣᲩᲘᲗᲘᲡ ᲜᲐᲢᲠᲘᲜᲐ,
ᲕᲐᲠ ᲒᲘᲜᲐᲛ ᲛᲔᲡᲮᲘᲜᲔᲯᲕᲔᲯ,
ᲑᲣᲠᲗᲘᲡ ᲞᲝᲔᲛᲘᲡ ᲐᲔᲪᲠᲘᲜᲐ".

ასე ამკობდნენ, ასე ეთაყვანებოდნენ მესხს, რომელმაც ფეხბურთი პოეზიის სიმაღლეზე მიიყვანა. თუმცა, ზოგი ჩვენი „მეგობარი კოლეგა" სხვაგვარადაც „ამკობდა". ბევრს გულიც უტკენია ამ უნიკალური სპორტსმენისათვის.

ესეც, რაღა თქმა უნდა, ნიჭი-ერი კაცის ბედია.

— და დარჩა „მიშკა" ლეგენდად სავით.

დღეს იგი სამოცი წლისა იქნებოდა...

ᲕᲘᲚᲔᲠ ᲛᲐᲠᲒᲚᲐᲕᲘᲐᲜᲘ.

ᲩᲠᲝᲒᲐᲜᲘ

## ᲒᲐᲒᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

...ᲔᲚᲘᲖᲐᲑᲔᲗᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲠᲐᲓᲘᲝ ᲜᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲛᲘᲣᲬᲔᲠᲔᲚᲘ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲯᲮᲐ ᲨᲝᲠᲐᲒᲐᲛᲔᲫᲚᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐ ᲨᲔᲜᲐᲒᲐᲜ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲢᲣᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲙᲘᲜᲝ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲙᲘᲜᲝ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲙᲘᲜᲝ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲨᲔᲜᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ

## ᲒᲠᲝᲒᲐᲜᲘ

### ᲒᲐᲒᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

...ᲔᲚᲘᲖᲐᲑᲔᲗᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲠᲐᲓᲘᲝ ᲜᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲛᲘᲣᲬᲔᲠᲔᲚᲘ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲯᲮᲐ ᲨᲝᲠᲐᲒᲐᲛᲔᲫᲚᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐ ᲨᲔᲜᲐᲒᲐᲜ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲢᲣᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲙᲘᲜᲝ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲨᲔᲜᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ

ᲒᲠᲝᲒᲐᲜᲘ

## ᲒᲐᲒᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

...ᲔᲚᲘᲖᲐᲑᲔᲗᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲠᲐᲓᲘᲝ ᲜᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲛᲘᲣᲬᲔᲠᲔᲚᲘ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲯᲮᲐ ᲨᲝᲠᲐᲒᲐᲛᲔᲫᲚᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐ ᲨᲔᲜᲐᲒᲐᲜ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲢᲣᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲙᲘᲜᲝ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲜᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲨᲔᲜᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ

## ᲙᲠᲝᲡᲕᲝᲠᲓᲘ

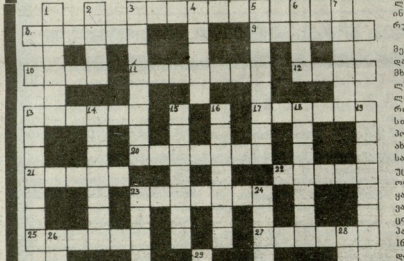

### 1 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲠᲝᲡᲕᲝᲠᲓᲘᲡ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ

ᲐᲠᲐᲰᲝᲠᲘᲖᲝᲜᲐᲚᲘ: 4. ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ. 5. ᲐᲧᲠᲐ. 7. ᲡᲐᲮᲔ. 9. ᲐᲛᲝᲜ. 10. ᲭᲘᲚᲘ. 11. ᲐᲠᲘᲐ. 14. ᲫᲘᲠᲘ. 16. ᲣᲚᲘᲐ. 18. ᲑᲐᲮᲔᲠᲘ. 19. ᲔᲠᲘᲐᲜᲘ. 21. ᲙᲘᲚᲝᲛᲔᲢᲠᲘ. 23. ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ. 24. ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ. 27. ᲙᲘᲚᲝᲛᲔᲢᲠᲘ. 29. ᲐᲠᲐᲑᲘᲐ. 30. ᲐᲠᲐᲑᲘᲐ. 31. ᲒᲘᲠᲘᲜᲘᲐ. 32. ᲯᲐᲠᲘ. 33. ᲠᲘᲠᲘᲜᲘᲐ. 34. ᲐᲠᲐᲑᲘᲐ.

ᲕᲔᲠᲢᲘᲙᲐᲚᲣᲠᲘ: 1. ᲑᲐᲰᲐᲠᲘ. 2. ᲡᲘᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐ. 3. ᲡᲐᲛᲘᲜᲐᲮᲐᲠᲘᲡᲬᲘᲜᲐ. 4. ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ. 6. ᲐᲧᲠᲐ. 8. ᲡᲐᲮᲔ. 9. ᲐᲛᲝᲜ. 12. ᲐᲜᲓᲘᲠᲘ. 14. ᲫᲘᲠᲘᲜᲘ. 15. ᲠᲘᲣᲠᲘᲙᲘ. 17. ᲐᲓᲐᲛᲘ. 18. ᲑᲐᲮᲔᲠᲘ. 22. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ. 23. ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ. 25. ᲡᲘᲚᲘᲝᲜᲘ. 26. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ. 27. ᲙᲝᲠᲘᲐ. 28. ᲚᲔᲝᲜᲐᲠᲓᲝ. 29. ᲐᲠᲘᲐᲜᲘ. 30. ᲐᲠᲐᲑᲘᲐ. 31. ᲒᲘᲠᲘᲜᲘᲐ. 33. ᲠᲘᲠᲘᲜᲘᲐ. 34. ᲐᲠᲐᲑᲘᲐ.

### 1 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲠᲝᲡᲕᲝᲠᲓᲘᲡ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ

ᲰᲝᲠᲘᲖᲝᲜᲢᲐᲚᲘ: 1. ᲑᲐᲰᲐᲠᲘ. 2. ᲡᲘᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐ. 3. ᲡᲐᲛᲘᲜᲐᲮᲐᲠᲘᲡᲬᲘᲜᲐ. 4. ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ. 6. ᲐᲧᲠᲐ. 8. ᲡᲐᲮᲔ. 10. ᲭᲘᲚᲘ. 11. ᲐᲠᲘᲐ. 13. ᲡᲘᲚᲘᲝᲜᲘ. 14. ᲫᲘᲠᲘᲜᲘ. 15. ᲠᲘᲣᲠᲘᲙᲘ. 17. ᲐᲓᲐᲛᲘ. 18. ᲑᲐᲮᲔᲠᲘ. 20. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ. 21. ᲙᲘᲚᲝᲛᲔᲢᲠᲘ. 23. ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ. 25. ᲡᲘᲚᲘᲝᲜᲘ. 26. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ. 27. ᲙᲝᲠᲘᲐ. 28. ᲚᲔᲝᲜᲐᲠᲓᲝ. 29. ᲐᲠᲘᲐᲜᲘ. 31. ᲒᲘᲠᲘᲜᲘᲐ. 32. ᲯᲐᲠᲘ. 33. ᲠᲘᲠᲘᲜᲘᲐ. 34. ᲐᲠᲐᲑᲘᲐ. 35. ᲓᲔᲠᲜᲘ. ᲡᲘᲛᲔᲚᲔᲒᲐᲠᲔ ᲓᲐᲚᲐᲬᲧᲝᲜᲘᲡᲐ და დაბარᲬᲔᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ